

SAYI : 36311982-101.07.04-E.5037

BAŞVURU NO : 2016/5202

KARAR TARİHİ : 23/05/2017

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

-

BAŞVURUYA KONU İDARE :

1-Niğde Valiliği
2-Emniyet Genel Müdürlüğü

BAŞVURUNUN KONUSU :

Başvuranın silah taşıma ruhsatı taşıma talebinin, idare tarafından reddedilmesi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ :

5.12.2016

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuranın; 26/09/2016 tarihli ilk başvurusuna istinaden Kurumumuz tarafından 14/10/2016 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Niğde İl Emniyet Müdürlüğüne Gönderme Kararı verilmiştir. 2016/3907 sayılı Gönderme kararı sonrasında, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 16/11/2016 tarih ve 47227715-45285-62666-1355/169120 sayılı yazısı ile başvuruya olumsuz cevap verildiği, tespit edilmiştir.

2. Başvuranın şikayet konusu hakkında talebini yinelediği 05/12/2016 tarihli dilekçesinde; Niğde Polis Meslek Yüksekokulunda teknisyen yardımcısı olarak görev yapması nedeni ile kendisine, "kamu görevlisi silah taşıma ruhsatı" verilmesi talebinde bulunduğunu, 91/1779 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Yönetmeliğin 16 ncı maddesi dayanak gösterilerek talebinin reddedildiğini, bununla birlikte kendisi hakkında mahkemece verilen "hükmün açıklanmasının geri bırakılması" kararının adı geçen Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde sayılmadığını, dolayısıyla mahkemece verilen kararın gerekçe gösterilerek, talebinin reddedilmesi işleminin hukuki olmadığını iddia ederek, şahsına silah taşıma ruhsatı verilmesi talebiyle Kurumumuza yeniden başvuruda bulunmuştur.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

3. Başvuranın 26/09/2016 tarihli ilk başvurusu üzerine yukarıda açıklanan gerekçeler kapsamında verilen 14/10/2016 tarih 2016/3907 sayılı ‘Gönderme Kararı’ sonrasında, Emniyet Genel Müdürlüğü’nün hem başvurana hem Kurumumuza gönderdiği 16/11/2016 tarih ve 47227715-45285-62666-1355/169120 sayılı yazısında özetle;

“... ”

Anayasa'nın İkinci Bölümünde kişilerin temel hak ve ödevleri maddeler halinde sayılmıştır. Bu haklar arasında, dileyen herkesin ruhsatlı silah alabileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Başvurucunun ruhsatlı silah sahibi olabilmesi temel bir hak olmayıp, ancak Kanun ve Yönetmelik'te belirlenen bütün şartları taşıması kaydıyla mümkündür. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasına dahi belirli sebeplere bağlı kalınmak kaydıyla sınırlama getirilebileceği Anayasa'da belirtilmiştir.

Kimlerin hangi hal ve şart altında ruhsatlı silah alabileceği, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ve bu Kanun'un uygulamasına dair 91/1779 sayılı Yönetmelik ile belirlenmiştir.

6136 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin altıncı fıkrası "Ruhsatların renk, şekil, muhtevası ile diğer hususlar yönetmelikte belirlenir. " hükmünü, 7'nci maddesinin beşinci fıkrası ise; "Silah taşımaya yetki veren kimlik kartları ile belgelerin düzenlenmesi ve gerektiğinde yenilenmesi ya da geri alınmasına ilişkin usul ve esaslar Milli Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikte düzenlenir. " hükmünü amirdir.

6136 Sayılı Kanun'un yukarıda anılan hükümleri gereği, uygulamasını göstermek üzere Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe giren 91/1779 sayılı Yönetmelik'in 16'ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; "Ruhsatlı silahıyla suç işleyenler ... " (c) bendinde; "Haklarında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin uygulanması nedeniyle kamu davası açılmamış olsa bile, zorunlu olmadığı halde meskun bir mahalde veya civarında ya da umuma mahsus yol üzerinde veya bu yola doğru silah atanlar ile bu suçların birinden mahkum olanlara" hiçbir surette ateşli silahlarla mermilerini taşıma ya da bulundurma izni verilmeyeceği, verilmiş ruhsatların iptal edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrası "Bu madde kapsamında sayılan fiillerden dolayı yargılanması devam eden şahısların ruhsat verilme ve yenileme işlemleri, yargı kararı kesinleşinceye kadar durdurulur. Yargılama sonucuna kadar silah ilgili birimce emanete alınır. " hükmünü amildir.

2013/20 sayılı Genelgenin 7.13. kısmının birinci maddesinde: "91/1779 sayılı Yönetmelik'in 16'ncı maddesine girebilecek eylemler nedeniyle denetimli serbestlik veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi halinde talep sahiplerinin durumlarının yukarıda anılan "yargılanması devam edenler " kapsamında değerlendirilmesi ancak, denetimli serbestlik veya hükmün açıklanmasının ertelenmesine dair süre sonunda kamu davasının düşürülmesine dair kararın ibraz edilmesi halinde silah ruhsat işlemleri yapılması" şeklinde ifade edilmektedir.

6136 sayılı Kanun'da Cumhurbaşkanı, Başbakan, yasama organı üyelerine getirilen silah ruhsatına engel durumları olsa dahi ruhsat verilmesine dair istisnai hükmün Anayasa Mahkemesi tarafından eşitlik ilkesine aykırı bulunarak iptal edilmiş olması hususu dikkate alındığında, ruhsatlı silah sahibi olma yetkisinin kullanılabilmesi, ancak mevzuatta öngörülen bütün şartların istisnasız varlığı halinde mümkün görülmektedir.

91/1779 sayılı Yönetmelik'in 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrasının iptali ile açılan davalarda:

a) Danıştay Onbeşinci Dairenin 24/02/2015 tarihli ve E:2012/11293; K:2015/1088 sayılı kararıyla davanın reddine karar vermiştir.

“Gereğesinde; kamu düzenin, genel asayişin, kamu yararının korunması amacıyla temel hak ve hürriyetlerin, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun olarak kanunla sınırlanabileceği Anayasa kuralıyla benimsenmiş olmakla birlikte, silah taşıma ya da bulundurma ruhsatı almanın herkese tanınmış temel bir hak ve özgürlük olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Belirlenen çerçevesinde, silah taşıma ve bulundurmaya ilişkin yapılan düzenlemelerde konuya özgü kurallara yer verilmesinin ve dayanağını Kanun hükümlerini aşmamak üzere sınırlamalar yapılabileceğinin kabulü gerekmektedir.

6136 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde ateşli silahları kimlerin taşıyabilecekleri sayılmış olup, ateşli silahla işlenen suçlardan hükümlü bulunanlar ile taksirli suçlar hariç olmak üzere bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı-cezaya mahkum olanlara, affa uğramış olsalar bile hiçbir suretle ateşli silah taşıma veya bulundurma izni verilmeyeceği belirtilerek genel bir sınırlama getirilmiş ve Kanun'un 7'nci maddesinde sayılanlar dışında kalanlara silah ruhsatı verilebilmesi için valiliklere takdir yetkisi verilmiştir. İdarelere tanınan takdir yetkisi sınırsız olmayıp, bu yetkiyi kullanan kamu görevlileri kamu yararı ve hizmetin gereği olarak değerlendirme yapmak zorundadırlar. Ayrıca valilere tanınan takdir yetkisinin Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılacak düzenleyici işlemlerle objektif bazı esaslara bağlanması da mümkündür.

Bu durumda Kanun'un 7'nci maddesiyle verilen yetkisini kullanan Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle bazı hususi durumlar yönünden valilerin takdir yetkisinin sınırlandırılması eşitlik ve objektiflik ilkelerinin sağlanması açısından hukuka uygun bulunmaktadır. Silah taşımanın ve bulundurmanın gerek kişinin kendisi, gerekse toplum için taşıdığı riskler göz önünde bulundurulduğundan, kamu güvenliğinin sağlanması ve kendisine ruhsat verilecek kişinin suç şüphesinden uzak olması amacıyla, yargılamaları süren, dolayısıyla cezalandırılma ihtimali bulunan şahıslara yönelik olarak dava konusu Yönetmelik'in 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrasıyla getirilen ön tedbirde, hukukun genel ilkelerine ve 6136 sayılı Kanun hükümlerine aykırılık görülmemiştir. ”

b) Danıştay Onbeşinci Dairenin 16/04/2015 tarihli ve E:2012/9257; K:2015/2228 sayılı kararı ile davanın reddine karar vermiştir.

c) Danıştay Onbeşinci Dairenin 29/04/2015 tarihli ve E:2012/7049; K:2015/2432 sayılı kararı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrasının iptali isteminin reddine karar vermiştir.

ç) Danıştay Onbeşinci Dairenin 05/03/2015 tarihli ve E:2013/8512; K:2015/1329 sayılı kararı ile İçişleri Bakanlığının 17/07/2013 tarih ve 2012/43 sayılı Genelgesinin başlıklı 7.5.13. maddesinin 1'inci alt bendinin iptali isteminin reddine karar verilmiştir.

d) Danıştay Onbeşinci Dairenin 04/03/2015 tarihli ve K:2012/9939; K:2015/1300 sayılı kararı ile davanın reddine karar vermiştir.

e) Danıştay Onbeşinci Dairenin 09/05/2012 tarihli ve E:2011/1042; K:2012/2738 sayılı kararında “Kanunla kesinlikle ruhsat verilemeyecekler belirtilmekle birlikte Yönetmelik hükmüyle de takdir yetkisinin sınırlarını belirleme açısından getirilen kısıtlayıcı düzenleme hukuka uygun bulunduğundan 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında hukukun genel ilkelerine ve 6136 sayılı hükümlerine aykırılık görülmediği” belirtilerek Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrasının iptali istemi reddedilmiş ve Danıştay İdari Davalar Genel Kurulunun 23/03/2015 tarihli ve E:2013/167; K:2015/868 sayılı kararıyla onanmıştır. Danıştay'ın bir çok kararı da bu yöndedir.

Düşme kararı ile ilgili konu hakkında Hukuk Müşavirliğinden alınan 20/05/2016 tarihli yazıda; her ne kadar adli cezalar mahkeme kararıyla ortadan kaldırılmış ise de; suçta kullanılan silahların müsadere edilmesi işleminin ortadan kaldırılmadığı ve söz konusu müsadere işlemin fiilen uygulandığı, davaların ortadan kaldırılması işleminin suçu ortadan kaldırmayıp cezanın infazına ilişkin olduğu belirtilmiştir.

Bu nedenle; Salih İLHAN'ın işlemiş olduğu suçun 91/1779 sayılı Yönetmelik'in 16'ncı maddesi kapsamında olduğu, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının yargılanması devam edenler kapsamında olması, düşme kararının ise adli cezayı ortadan kaldırdığı, suçta kullanılan silahın müsadere işleminin fiilen uygulanması nedeniyle suçu ortadan kaldırmadığı anlaşıldığından başvuruçunun silah ruhsat talebi ile ilgili Niğde Valiliğinin yapmış olduğu işlemler 6136 sayılı Kanun ve 91/1779 sayılı Yönetmelik hükümlerine uygun olup. Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin de hukuka aykırı bir yönü bulunmamaktadır.” şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

4. Kurumumuzun 13/01/2017 tarihli, E.207 sayılı bilgi-belge isteme yazısına istinaden Niğde Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü'nden alınan 19/01/2017 tarih 30749534-35264/258 sayılı yazısında; şikayetçinin, 15.07.2016 tarihinde Valilik Makamına müracaatta bulunarak Niğde Polis Meslek Yüksek Okulunda Teknisyen Yardımcısı olarak görev yapması nedeni ile adına Kamu Görevlisi Silah Taşıma Ruhsatı düzenlenmesi talebinde bulunduğu belirtilerek aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir:

“ Şahsın müracaatında ibraz ettiği Adana 2.Ağır Ceza Mahkemesinin Dosya No: 2007/168 ve Karar No:2009/133 sayılı kararı incelendiğinde; “Silahla etkili eylem, Meskun mahalde ateş etmek, Genel güvenliği kasten tehlikeye sokulması” suçundan “5237 sayılı kanunun 170/1-c maddesi uyarınca suçun işleniş biçimine, tehlikenin ağırlığına nazaran takdiren asgari haddten 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, beş yıl müddetle denetim süresine tabi tutulmasına karar verildiği” ve “adli emanetin 2005/2960 sırasında kayıtlı Sanık Salih İLHAN'dan elde edilen ve suçta kullanılan 1 adet 16480 numaralı 12 numara av fişegi atan Uzay Silah San. Üzümlü yapımı Jumbo 505 model açılır-kapanır dipçikli tüp şarjörlü yivsiz tek namlulu otomatik av tüfeğinin TCK.nun madde 54/1.maddesi uyarınca MÜSADERE” edildiği anlaşılmıştır.

91/1779 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Yönetmeliğin 16. Maddesinin ilk paragrafında “Aşağıda belirtilen hallerden birine giren kimselere hiçbir şekilde ateşli silah ve mermilerini taşımaya da bulundurma izni verilmez, verilmiş ruhsatlar iptal edilir” denilmekte ve 16. Maddenin alt (c) bendinde “Haklarında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin uygulanması nedeniyle kamu davası açılmamış olsa bile, zorunlu olmadığı halde meskun bir mahalde veya civarında ya da umuma mahsus yol üzerinde veya bu yola doğru silah atanlar ile bu suçların birinden mahkum olanlar” hükmü ve

İçişleri Bakanlığının 18.04.2013 tarih ve 2013/20 Bakanlık Genelgesinin 7.4 Maddesinde; “Meskun mahallerde ve yollarda sebepsiz vere silah atmak fiilini işleyenlere, (bu fiili ister ruhsatlı, ister ruhsatsız silahla işlemiş olsun) bu fiilden dolayı ön ödeme yaptırılması nedeniyle haklarında kamu davası açılmadığı için herhangi bir cezaya mahkum olmasalar da, silah taşıma veya bulundurma ruhsatı verilmeyecektir. Verilmiş ruhsatlar da iptal edilecektir. Aynı işlem, belirtilen fiiller nedeniyle hüküm giyenlere de uygulanacaktır.” hükmü gereği,

91/1779 sayılı yönetmeliğin 16/c maddesi kapsamında değerlendirildiğinden Valilik Makamının 11/08/2016 tarihli onayı ile talebi uygun görülmemiş ve Pol-Net Silah Ruhsat Projesine Red Kaydı girilmiştir.

Müracaatının uygun görülmediği ve 91/1779 sayılı yönetmeliğin 16/c maddesi kapsamında değerlendirildiği adı geçene 12.08.2016 tarihinde tebliğ edilmiş, müracaatçı Salih İlhan tebliğ tarihinden bu yana herhangi bir yargı organına idari kararlar ilgili müracaatta bulunmamıştır.”

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde üçüncü fıkrasında “ Herkes bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.” Aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler.” hükümleri amirdir.

6. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmüne yer verilmiştir.

7. 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 7 nci maddesinde, silah taşıyabilecek kişiler belirlenmiş olup; anılan maddenin beşinci bendinde, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak Yönetmelikte belirlenecek esaslara göre Valiler tarafından verilecek izin vesikasını alanların da ateşli silahları taşıyabilecekleri veya mesken ya da işyerinde bulundurabilecekleri açıklanmış; aynı maddede, silah taşımaya yetki veren kimlik kartları ile belgelerin düzenlenmesi ve gerektiğinde yenilenmesi ya da geri alınmasına ilişkin usul ve esasların Milli Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği, hükümleri yer almıştır.

8. Yukarıda açıklanan Yasa hükmü doğrultusunda hazırlanarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 21.3.1991 tarih ve 91/1779 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmeliğin 16’ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; “Ruhsatlı silahıyla suç işleyenler ... ” (c) bendinde; “Haklarında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin uygulanması nedeniyle kamu davası açılmamış olsa bile, zorunlu olmadığı halde meskun bir mahalde veya civarında ya da umuma mahsus yol üzerinde veya bu yola doğru silah atanlar ile bu suçların birinden mahkum olanlara” hiçbir surette ateşli silahlarla mermilerini taşıma ya da bulundurma izni verilmeyeceği, verilmiş ruhsatların iptal edileceği kurala bağlanmış, anılan maddeye 2.12.1999 tarih ve 99/13749 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen ek fıkrada, bu madde kapsamında sayılan fiillerden dolayı yargılaması devam eden şahısların ruhsat verilme ve yenilenme işlemlerinin, yargı kararı kesinleşinceye kadar durdurulacağı ve yargılama sonucuna kadar silahın ilgili birimce emanete alınacağı, hükmüne bağlanmıştır.

9. Başvuranın yargılanmış olduğu “Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması” suçu ile ilgili olarak, Türk Ceza Kanununun 170/1-c maddesinde; kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda; silâhla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan, kişinin, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı, hükmüne yer verilmiştir.

10. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun “Hükmün açıklanmasının geri bırakılması” başlıklı 231 nci maddesinin beşinci fıkrasında: “ Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise; mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Uzlaşmaya ilişkin hükümler saklıdır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukukî sonuç doğurmamasını ifade eder.” hükmüne yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ AV.HÜSEYİN YÜRÜK'ÜN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

11. Kamu Denetçisi tarafından; başvuranın adına silah taşıma ruhsatı düzenlenmesi talebinin, ilgili idare tarafından reddilmesine ilişkin işlemde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk görülmediği bu nedenle silah taşıma ruhsatı verilme işleminin reddedilmesine yönelik işlemin geri alınması ve başvurana silah taşıma ruhsatının verilmesi talebinin yerine getirilmesi yönünde makul sürede yeni bir işlem tesis etmesi hususunda ilgili idareye Tavsiye Kararı verilmesi gerektiği yönündeki öneri, Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12. Uyuşmazlık konusu; başvuranın Niğde Polis Meslek Yüksekokulunda teknisyen yardımcısı olarak görev yapması nedeni ile kendisine “kamu görevlisi silah taşıma ruhsatı” verilmesi talebinin; 91/1779 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Yönetmeliğin 16 ncı maddesi dayanak gösterilerek reddedilmesine ilişkin olup, başvuran; kendisi hakkında mahkemece verilen “hükmün açıklanmasının geri bırakılması” kararının adı geçen Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde sayılmadığını, dolayısıyla mahkemece verilen karar gerekçe gösterilerek talebinin reddedilmesi işleminin hukuki olmadığı iddiasında bulunarak, şahsına silah taşıma ruhsatı verilmesi talebine ilişkindir.

13. Şikayet başvurusuna ilişkin olarak iç hukukumuz incelendiğinde; 91/1779 sayılı Yönetmelik'in 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; “*Haklarında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin uygulanması nedeniyle kamu davası açılmamış olsa bile, zorunlu olmadığı halde **meskun bir mahalde veya civarında ya da umuma mahsus yol üzerinde veya bu yola doğru silah atanlar ile bu suçların birinden mahkum olanlara**” hiçbir surette ateşli silahlarla mermilerini taşıma ya da bulundurma izni verilmeyeceği, verilmiş ruhsatların iptal edileceği, Aynı Yönetmelik'in 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında “*Bu madde kapsamında sayılan fiillerden dolayı **yargılanması devam eden şahısların ruhsat verilme ve yenileme işlemleri, yargı kararı kesinleşinceye kadar durdurulur. Yargılama sonucuna kadar silah ilgili birimce emanete alınır.**” hükmünün yer aldığı, 2013/20 sayılı Genelgenin 7.13. kısmının birinci maddesinde ise “91/1779 sayılı Yönetmelik'in 16'ncı maddesine girebilecek eylemler nedeniyle denetimli serbestlik veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi halinde talep sahiplerinin durumlarının yukarıda anılan “yargılanması devam edenler ” kapsamında değerlendirilmesi **ancak, denetimli serbestlik veya hükmün açıklanmasının ertelenmesine dair süre sonunda kamu davasının düşürülmesine dair kararın ibraz edilmesi halinde silah ruhsat işlemleri yapılması**” şeklinde açıklamaların yer aldığı görülmektedir.**

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 231 inci maddesinde düzenlenmiş olan Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması kararı, sanık hakkında hükmolunan cezanın belli bir denetim süresi içerisinde sonuç doğurmaması, denetim süresi boyunca kasıtlı bir suç işlenmez ve yükümlülükler uygun davranılırsa ceza kararının ortadan kaldırılması ve davanın düşmesine yol açan bir cezanın bireyselleştirilmesi kurumudur.(Kamu Denetçiliği Kurumunun 06/04/2017 tarihli 2016/4321 Başvuru No.lu Tavsiye Kararı)

15. **Danıştay 12.Dairesinin 2015/3186 E. ve 2015/5513 K. numaralı Kararında, “ Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının kurulan hükmün sanık hakkında hukuki bir sonuç doğurmamasını ifade ettiği Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinde açıkça belirtilmiş olup, buna göre sanığın suçluluğu sabit olmakla birlikte Kanunda öngörülen denetimli serbestlik tedbirlerine uygun davranılması ve öngörülen diğer koşulların varlığı halinde suç hiç işlenmemiş gibi kabul edileceği açıktır.”** denilmektedir.

16. Başvuran hakkında Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 14/04/2009 tarihli, 2007/168 Dosya No ve 2009/133 Karar No.lu ilamı ile verilen 6 ay hapis cezasına ilişkin olarak, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının, yine aynı mahkemenin, 12/06/2015 tarihli “ ... 14/04/2009 tarih 2007/168 Esas, 2009/133 Karar sayılı kararda sanık Salih İlhan hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verildiği, 5 yıllık denetim süresine tabi tutulduğu, denetim süresinin dolduğu, sanığa ait adli sicil kaydının incelenmesinde denetim süresi içerisinde yeni bir suç işlemediğinin sabit olduğu bu şekilde sanık İlhan hakkında verilen kararın CMK 231/10 maddesi gereğince düşmesine karar vermek gerekmiştir.” kararı ile düşürüldüğü, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki tanım uyarınca ‘Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması’ kararında, devam eden bir yargılamanın olmadığı ve bu kararın, sanık hakkında kurulan hükmün herhangi bir hukuki sonuç doğurmamasını ifade eden bir kurum olduğu değerlendirilmesi ile birlikte,

17. 2013/20 sayılı Genelgenin “...denetimli serbestlik veya hükmün açıklanmasının ertelenmesine dair süre sonunda kamu davasının düşürülmesine dair kararın ibraz edilmesi halinde silah ruhsat işlemleri yapılması” yönünde yapılan açık düzenlemeler dikkate alındığında; başvuranın silah taşıma ruhsatı talebinin reddine ilişkin işlemde “ ... hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının yargılanması devam edenler kapsamında olması, düşme kararının ise adli cezayı ortadan kaldırdığı, suçta kullanılan silahın müsadere işleminin fiilen uygulanması nedeniyle suçu ortadan kaldırmadığı... ’ yönünde yapılan yorumda hukuki isabet bulunmamıştır.

18. Yukarıdan bu yana tüm açıklananlar, şikâyetçinin iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, mevzuat, yargı kararları ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuran hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verildiği, bu kararın neticesinde devam eden bir yargılamadan bahsedilemeyeceği, 5 yıllık denetim süresinin dolduğu, denetim süresi içerisinde yeni bir suç işlemediğinin sabit olduğu ve hakkında verilen kararın düşmesi yönünde mahkeme ilamı neticesinde başvuran hakkında kurulan hükmün hukuki sonuç doğurmaması gerektiği hususları dikkate alındığında, ilgili idare tarafından, başvuranın silah ruhsatı talebinin reddine ilişkin işlemde; AİHS'nin 6 ncı maddesine, Anayasanın 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasına, 124 üncü maddesine, 6136 kanununun 7 inci maddesine, dolayısıyla hukuka ve hakkaniyete uygunluk görülmemiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

19. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; Niğde İl Emniyet Müdürlüğü'nden istenilen bilgi ve belgelerin Kurumumuza süresi içinde ve gerekçeli olarak gönderildiği, İdarenin başvuranla ilgili işlemlerde kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, makul sürede ve gerekçeli karar verme, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun** hareket ettiği, ayrıca, Kurumumuzun 14/10/2016 tarih ve 2016/3907 sayılı Gönderme kararına istinaden **Emniyet Genel Müdürlüğü'nce Kurumumuza ve şikâyetçiye gönderilen cevabi yazının;** süresi içinde ve gerekçeli olarak gönderildiği, İdarenin başvuranla ilgili işlemlerde kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, makul sürede ve gerekçeli karar verme, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun** hareket ettiği ancak; ilgili İdarelerin başvurana hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermedikleri anlaşıldığından, iyi yönetim ilkelerinden karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi **ilkesine uyulmadığı** anlaşılmış olup İdarelerin bu ilkeye uyması beklenmektedir.

V. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL AÇIKLAMA

20. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa)

dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup ilgili İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

VI. KARAR

Şikâyetçinin iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, mevzuat, yargı kararı ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuran hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verildiği, bu kararın neticesinde devam eden bir yargılamadan bahsedilemeyeceği, 5 yıllık denetim süresinin dolduğu, denetim süresi içerisinde yeni bir suç işlemediğinin sabit olduğu ve hakkında verilen kararın düşmesi yönünde mahkeme ilamı neticesinde başvuran hakkında kurulan hükmün hukuki sonuç doğurmaması gerektiği hususları dikkate alındığında, ilgili idare tarafından, başvuranın silah ruhsatı talebinin reddine ilişkin işlemi; AİHS'nin 6 ncı maddesine, Anayasanın 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasına, 124 üncü maddesine, 6136 kanununun 7 inci maddesine, dolayısıyla hukuka ve hakkaniyete uygunluk görülmemiştir.

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, **ŞİKAYETİN KABULÜNE;**

Şikayet başvurusunun silah taşıma ruhsatı verilme işleminin reddine yönelik işlemin geri alınması ve şikayetçiye silah taşıma ruhsatının verilmesi talebinin yerine getirilmesi yönünde makul sürede yeni bir işlem tesis etmesi hususunda **NİĞDE İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ'NE TAVSİYEDE BULUNULMASI,**

Kararın Başvurana, EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE VE NİĞDE İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ'NE tebliğine,

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **Niğde İl Emniyet Müdürlüğünce** bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir. Evrak teyidi <https://ebys.ombudsman.gov.tr/sorgu/sorgula.aspx> adresinden **DBBU-2HVU-8P9G** kodu ile yapılabilir.